

Suvestinė redakcija nuo 2020-04-01 iki 2022-02-11

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2009, Nr. [56-2218](#), i. k. 1092210ISAK0003-193

Nauja redakcija nuo 2020-04-01:

Nr. [3-80](#), 2020-02-13, paskelbta TAR 2020-02-13, i. k. 2020-03202

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTRAS

ĮSAKYMAS DĖL NACIONALINĖS CIVILINĖS AVIACIJOS SAUGUMO MOKYMO PROGRAMOS PATVIRTINIMO

2009 m. gegužės 4 d. Nr. 3-193
Vilnius

Vadovaudamasis 2008 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 300/2008 dėl civilinės aviacijos saugumo bendrųjų taisyklių ir panaikinančio Reglamentą (EB) Nr. 2320/2002 (OL 2008 L 97, p. 72), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. sausio 8 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 18/2010 (OL 2010 L 7, p. 3), 2015 m. lapkričio 5 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/1998, kuriuo nustatomos išsamios bendrųjų pagrindinių aviacijos saugumo standartų įgyvendinimo priemonės (OL 2015 L 299, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2019 m. sausio 23 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2019/103 (OL 2019 L 21, p. 13), 2009 m. balandžio 2 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 272/2009, kuriuo papildomi Reglamento (EB) Nr. 300/2008 Europos Parlamento ir Tarybos priede nustatyti bendrieji pagrindiniai civilinės aviacijos saugumo standartai (OL 2009 L 91, p. 7), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. kovo 19 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 245/2013 (OL 2013 L 77, p. 5), nuostatomis ir atsižvelgdamas į Tarptautinės civilinės aviacijos konvencijos 17 priedo, Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos 8973 dokumento, Europos civilinės aviacijos konferencijos 30 dokumento nuostatas:

t v i r t i n u Nacionalinę civilinės aviacijos saugumo mokymo programą (pridedama).

SUSISIEKIMO MINISTRAS

ELIGIJUS MASIULIS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos susisiekimo
ministro 2009 m. gegužės 4 d.
įsakymu Nr. 3-193
(Lietuvos Respublikos susisiekimo
ministro 2020 m. vasario 13 d. įsakymo
Nr. 3-80 redakcija)

NACIONALINĖ CIVILINĖS AVIACIJOS SAUGUMO MOKYMO PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nacionalinė civilinės aviacijos saugumo mokymo programa (toliau – Programa) nustato Lietuvos Respublikos oro uostų valdytojų, oro navigacijos paslaugas teikiančių įmonių, oro vežėjų ir subjektų, taikančių aviacijos saugumo priemones ir veikiančių oro uosto teritorijoje ar už jos ribų, tiekiančių prekes ar teikiančių paslaugas oro uostuose ar per juos (toliau kartu – įmonės), asmenų, atsakingų už aviacijos saugumo priemonių taikymą ir (arba) atliekančių aviacijos saugumo patikrą, pateikimo kontrolę ar kitokią saugumo kontrolę, įdarbinimo ir atestavimo, šių asmenų ir asmenų, kuriems nelydimiems reikia patekti į oro uosto riboto patekimo zoną ar oro navigacijos paslaugas teikiančios įmonės kontroliuojamąją zoną, taip pat nacionalinę civilinės aviacijos saugumo kokybės kontrolę atliekančių auditorių mokymo organizavimo reikalavimus ir teisės vykdyti aviacijos saugumo mokymus suteikimo tvarką.

2. Programoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos 2008 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamente (EB) Nr. 300/2008 dėl civilinės aviacijos saugumo bendrųjų taisyklių ir panaikinančio Reglamentą (EB) Nr. 2320/2002 (OL 2008 L 97, p. 72), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. sausio 8 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 18/2010 (OL 2010 L 7, p. 3) (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 300/2008), 2009 m. balandžio 2 d. Komisijos reglamente (EB) Nr. 272/2009, kuriuo papildomi Reglamento (EB) Nr. 300/2008 Europos Parlamento ir Tarybos priede nustatyti bendrieji pagrindiniai civilinės aviacijos saugumo standartai (OL 2009 L 91, p. 7), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. kovo 19 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 245/2013 (OL 2013 L 77, p. 5), 2015 m. lapkričio 5 d. Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2015/1998, kuriuo nustatomos išsamios bendrųjų pagrindinių aviacijos saugumo standartų įgyvendinimo priemonės (OL 2015 L 299, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2019 m. sausio 23 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2019/103 (OL 2019 L 21, p. 13) (toliau – Reglamentas (ES) 2015/1998).

3. Programos įgyvendinimo priežiūrą ir jos nuostatų laikymosi kontrolę vykdo viešoji įstaiga Transporto kompetencijų agentūra (toliau – Agentūra).

II SKYRIUS ASMENŲ ĮDARBINIMAS

4. Įdarbinamas asmuo, samdomas pagal Reglamento (ES) 2015/1998 priedo 11.1.1 ir 11.1.2 papunkčius, turi:

4.1. Užpildyti įmonės patvirtintos formos anketą (toliau – anketa), kurioje nurodoma ši su asmeniu susijusi informacija:

4.1.1. asmens vardas, pavardė ir asmens kodas ar kitokie asmens identifikacijos duomenys (gimimo data, asmens tapatybės dokumento identifikacinis numeris), jeigu asmuo neturi asmens kodo;

4.1.2. išsilavinimas;

4.1.3. asmens baigti mokymai, susiję su aviacijos saugumu, jeigu asmuo tokius mokymus yra

baigęs;

4.1.4. pastarųjų penkerių metų visos ankstesnės darbovietės ir ilgesni kaip 6 mėnesių laikotarpiai, kai asmuo buvo užsienyje, ir visi ilgesni kaip 28 dienų trukmės laikotarpiai, kai asmuo nesimokė ir nedirbo (toliau – pertraukos);

4.1.5. Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo 41 straipsnio 7 dalyje nustatytus asmens nepriekaištingos reputacijos kriterijus patvirtinantys faktai ir duomenys.

4.2. Parašu patvirtinti, kad anketoje pateikiama informacija yra išsami ir tiksli ir kad jis yra informuotas apie atsakomybę, kuri jam kiltų, jeigu paaiškėtų, kad jo pateikta informacija yra klaidinga ar ne visa. Anketoje turi būti išreikštas asmens sutikimas, kad duomenims patikrinti asmeninė ir profesinė informacija apie asmenį gali būti renkama iš švietimo įstaigų, valstybės institucijų ir kitų asmens nurodytų asmenų. Anketoje taip pat nurodoma, kad iš ankstesnių darboviečių renkama profesinė informacija Programos 4.1.4 papunktyje pateiktos informacijos sutikrinimo tikslu.

4.3. Kartu su anketa pateikti asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją.

4.4. Reglamento (ES) 2015/1998 priedo 11.1.6 papunktyje nurodyto pokalbio metu, be kitų svarbių dalykų, būtina išsiaiškinti priežastis, dėl kurių buvo nutraukti darbo santykiai su ankstesniais darbdaviais.

5. Atliekant asmens reputacijos patikrinimą:

5.1. asmens tapatybę nustatoma remiantis Programos 4.3 papunktyje nurodytais dokumentais;

5.2. patikrinama, ar nėra aplinkybių, nurodytų Aviacijos įstatymo 41 straipsnio 7 dalyje;

5.3. patikrinama, ar nėra aplinkybių, nurodytų Aviacijos įstatymo 41 straipsnio 7 dalies 1, 2 ir 4 punktuose, visose valstybėse, kuriose asmuo gyveno ilgiau kaip 6 mėnesius;

5.4. patikrinami bent pastarųjų penkerių metų duomenys apie asmens darbo santykius, išsilavinimą ir pertraukas.

6. Reglamento (ES) 2015/1998 priedo 11.1.7 papunktyje numatytus reikalavimus turi užtikrinti asmenį samdanti įmonė.

7. Įdarbinimo reikalavimai taip pat taikomi ir tais atvejais, kai atitinkamos aviacijos saugumo funkcijos pavedamos vykdyti anksčiau įdarbintiems asmenims, kuriems nebuvo taikyti įdarbinimo reikalavimai.

8. Įmonės aviacijos saugumo vadovas skiriamas vadovaujantis Agentūros direktoriaus tvirtinamame Lietuvos Respublikos oro uostų, oro vežėjų ir subjektų aviacijos saugumo vadovų skyrimo tvarkos apraše nustatyta įmonių aviacijos saugumo vadovų skyrimo tvarka ir sąlygomis. Kol įmonėje nustatyta tvarka nepaskirtas aviacijos saugumo vadovas, už įmonės aviacijos saugumo programos įgyvendinimą atsako įmonės vadovas.

9. Asmenų įdarbinimo dokumentai, įskaitant visus vertinimo rezultatus, saugomi visą jų darbo sutarties galiojimo laikotarpį.

III SKYRIUS

AVIACIJOS SAUGUMO MOKYMAI IR JŲ ORGANIZAVIMAS

10. Aviacijos saugumo mokymai organizuojami:

10.1. Reglamento (ES) 2015/1998 priede nurodytais atvejais;

10.2. oro navigacijos paslaugas teikiančios įmonės skrydžių vadovams ir asmenims, kuriems reikia nelydimiems patekti į oro navigacijos paslaugas teikiančios įmonės kontroliuojamąją zoną;

10.3. nacionalinę civilinės aviacijos saugumo kokybės kontrolę vykdančioms auditoriams.

11. Įmonės rengia įmonės aviacijos saugumo mokymo programą pagal Lietuvos transporto saugos administracijos direktoriaus tvirtinamame Oro uostų, oro vežėjų ir subjektų aviacijos saugumo, aviacijos saugumo mokymo ir aviacijos saugumo kokybės kontrolės programų rengimo tvarkos apraše nustatytus reikalavimus.

12. Programos 10 punkte nurodyti asmenys, atsižvelgiant į jų vykdomas funkcijas, mokomi pagal Programos 1 priede nurodytus modulius ir laikantis Programos 2 priede nustatytų reikalavimų atitinkamų kategorijų darbuotojams.

13. Programos 10.3 papunktyje nurodyti asmenys taip pat mokomi Europos Komisijos, Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (toliau – ICAO) ar Tarptautinės oro transporto asociacijos (toliau – IATA) pripažintose mokymo įstaigose arba Europos civilinės aviacijos konferencijos (toliau – ECAC) rengiamuose mokymuose.

14. Oro uosto ir oro navigacijos paslaugas teikiančios įmonės pažymėjimai, kuriais suteikiama teisė asmenims nelydimiems patekti į oro uosto riboto patekimo zoną arba oro navigacijos paslaugas teikiančios įmonės kontroliuojamą zoną, išduodami tik tiems asmenims, kurie ne anksčiau kaip prieš 3 metus iki pažymėjimo išdavimo yra sėkmingai baigę aviacijos saugumo mokymus pagal Programos 1 priede pateiktus modulius, laikantis Programos 2 priede šiems asmenims nustatytų reikalavimų. Išduotas pažymėjimas galioja ne ilgiau kaip iki tos datos, kada pagal atitinkamus modulius turi būti atliktas pakartotinis šių asmenų mokymas.

15. Asmenims, nurodytiems Reglamento (ES) 2015/1998 6.4.2.1 papunkčio b dalyje, 9.1.4.1 papunkčio b dalyje, 8.1.5.1 b, 11.2.3–11.2.5 papunkčiuose, taip pat oro navigacijos paslaugas teikiančios įmonės skrydžių vadovams ir asmenims, kuriems reikia nelydimiems patekti į oro navigacijos paslaugas teikiančios įmonės kontroliuojamą zoną, įmonės turi organizuoti aviacijos saugumo mokymus ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo jų priėmimo ar paskyrimo į atitinkamas pareigas dienas.

16. Asmenys, baigę aviacijos saugumo mokymus, laiko aviacijos saugumo instruktoriaus, vykdytųjų mokymus, arba ūkio subjekto paskirto atsakingo už nuotolinius aviacijos saugumo mokymus asmens (toliau – ūkio subjekto atsakingas už mokymus asmuo) parengtą egzaminą.

17. Mokymai laikomi sėkmingai užbaigtais, jeigu asmuo vykdomo egzamino metu surenka ne mažiau kaip 80 procentų visų galimų surinkti balų sumos.

18. Jeigu asmeniui egzamino metu nepavyksta surinkti reikiamos balų sumos, perlaikyti egzaminą jis gali ne vėliau kaip po dviejų mėnesių. Jeigu asmuo pakartotinai neišlaiko egzamino, jis atitinkamus mokymus turi išklaudyti iš naujo.

19. Aviacijos saugumo mokymų ir egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarką nustato Agentūra.

20. Įmonės turi užtikrinti, kad aviacijos saugumo mokymus vykdytys instruktoriai ar ūkio subjekto atsakingas asmuo tinkamai tvarko mokymų dalyvių lankomumo ir egzaminų laikymo apskaitą.

21. Tvarkant mokymų dalyvių lankomumo ir egzaminų laikymo apskaitą nurodoma ši informacija:

21.1. mokymų data, mokymo modulių, pagal kuriuos mokoma, pavadinimai ir bendra modulio mokymo trukmė;

21.2. asmenų, kurie dalyvavo mokymuose, vardai ir pavardės;

21.3. egzamino laikymo data;

21.4. egzamino įvertinimas procentais;

21.5. aviacijos saugumo instruktoriaus vardas, pavardė ir parašas (gali būti netaikoma mokymus vykdytųjų nuotoliniu būdu).

22. Reglamento (ES) 2015/1998 priedo 11.2.1.2 papunktyje nurodytų asmenų duomenys apie darbuotojo praktiką darbo vietoje apima: darbuotojo vardą, pavardę ir parašą, asmens, kuris buvo paskirtas prižiūrėti darbuotoją praktikos metu, vardą, pavardę ir parašą, praktinės veiklos tiksliai datas, trukmę valandomis ir aviacijos saugumo funkcijas, pagal kurias vykdoma praktika;

23. Mokymų dalyvių lankomumo ir egzaminų laikymo apskaitos informacija saugoma visą asmens darbo įmonėje laikotarpį. Tais atvejais, kai mokymai vykdomi nuotoliniu būdu, duomenis, nurodytus Programos 21 punkte, turi saugoti įmonė ir mokymus nuotoliniu būdu vykdytysis ūkio subjektas.

24. Periodiniai mokymai, nurodyti Reglamento (ES) 2015/1998 priedo 11.4.3 papunkčio a dalyje (išskyrus atvejus, kai gebėjimai netaikyti daugiau kaip šešis mėnesius), vykdomi ne rečiau kaip kas 3 metus.

25. Įmonės aviacijos saugumo mokymo programoje turi būti numatyta ir aprašyta Reglamento (ES) 2015/1998 priedo 11.4.1 papunktyje nurodytų periodinių mokymų vykdymo ir

stebėjimo tvarka.

IV SKYRIUS

REIKALAVIMAI INSTRUKTORIAMS, VYKDANTIEMS AVIACIJOS SAUGUMO MOKYMUS, IR JŲ TVIRTINIMAS, NUOTOLINIS MOKYMAS

26. Teisę vykdyti aviacijos saugumo mokymus turi:

26.1. Agentūros patvirtinti aviacijos saugumo instruktoriai, kurie įtraukti į Agentūros parengtą ir tvarkomą aviacijos saugumo instruktorių sąrašą;

26.2. ūkio subjektai, kurių mokymo priemonės nuotoliniams aviacijos saugumo mokymams vykdyti patvirtino Agentūra ir kurie įtraukti į Agentūros parengtą ir tvarkomą aviacijos saugumo mokymus nuotoliniu būdu vykdančių ūkio subjektų sąrašą.

27. Teisė vykdyti aviacijos saugumo mokymus pagal atitinkamus Programos 1 priede nurodytus modulius galioja 5 metus nuo šios teisės suteikimo dienos arba iki šios teisės galiojimo panaikinimo.

28. Aviacijos saugumo instruktorius tam tikroms temoms dėstyti turi teisę pasitelkti atitinkamos srities kvalifikuotus specialistus, tačiau tokiais atvejais instruktorius privalo užtikrinti, kad mokymų metu būtų perteiktas instruktoriaus mokymo medžiagos turinys.

29. Aviacijos saugumo mokymų medžiagos reikalavimus nustato Agentūra.

30. Asmuo, siekiantis būti patvirtintas aviacijos saugumo instruktoriumi, arba ūkio subjektas, siekiantis, kad jam būtų suteikta teisė vykdyti aviacijos saugumo mokymus nuotoliniu būdu, Agentūrai turi pateikti:

30.1. prašymą, kuriame nurodoma instruktoriaus arba ūkio subjekto, atsakingo už mokymus, vardas ir pavardė, adresas, telefono numeris, mokymo moduliai, pagal kuriuos ketinama vykdyti aviacijos saugumo mokymus, ir šių mokymų trukmė;

30.2. Programos 5.1 papunktyje nurodytą informaciją ir Programos 5.2 papunktyje nurodytą asmens patvirtinimą bei sutikimą dėl asmens duomenų tvarkymo;

30.3. galiojančią ICAO, IATA ar ECAC pripažinto mokymo centro išduotą aviacijos saugumo instruktoriaus pažymėjimą, kuriuo patvirtinama, kad asmuo arba ūkio subjekto atsakingas už mokymus asmuo sėkmingai baigė aviacijos saugumo instruktorių kursus;

30.4. mokymo medžiagą, kurios pagrindu bus vykdomi mokymai pagal atitinkamus modulius;

30.5. nuotolinio mokymo priemonių naudojimo metodiką, kurioje aprašomi priemonių veikimo ir pritaikymo aspektai, asmenų žinių įvertinimo sistema ir egzaminavimo tvarka (taikoma ūkio subjektams);

30.6. nemokamą prieigą prie nuotolinio mokymo priemonių bent nuotolinių mokymų vertinimo laikotarpiu tam, kad būtų galima praktiškai išbandyti nuotolinio mokymo priemones ir įsitikinti, kad jos atitinka pateiktą mokymo medžiagą ir naudojimo metodiką (taikoma ūkio subjektams).

31. Agentūra, gavusi Programos 30 punkte nurodytus dokumentus ir medžiagą:

31.1. patikrina, ar pateiktuose dokumentuose yra visa būtina informacija;

31.2. Programos 5.5 papunktyje nustatyta tvarka patikrina asmens arba ūkio subjekto atsakingo už mokymus asmens reputaciją;

31.3. pokalbio metu įvertina asmens arba ūkio subjekto atsakingo už mokymus asmens kvalifikaciją, kompetenciją ir žinias, susijusias su moduliais, pagal kuriuos siekiama mokytis;

31.4. įvertina, ar pateiktos mokymų medžiagos turinys atitinka civilinės aviacijos saugumą reglamentuojančių teisės aktų nuostatas ir ar mokymų medžiaga parengta pagal Agentūros nustatytus reikalavimus;

31.5. įvertina nuotolinio mokymo priemones (jas išbando praktiškai).

32. Jeigu nustatoma, kad pateikti ne visi reikiami dokumentai ar duomenys arba mokymų medžiaga neatitinka Agentūros nustatytų reikalavimų, Agentūra raštu ne vėliau kaip per 10 darbo

dienų nuo prašymo pateikimo dienos informuoja asmenį arba ūkio subjektą apie nustatytus trūkumus ir nurodo 15 kalendorinių dienų terminą nustatytiems trūkumams ištaisyti. Jeigu per šį terminą trūkumai neištaisomi, prašymas toliau nenagrinėjamas ir apie tai per 3 darbo dienas pranešama pareiškėjui, nurodant sprendimo priėmimo priežastis ir apskundimo tvarką.

33. Jeigu pateikti visi reikalingi dokumentai ir duomenys ir mokymų medžiaga atitinka Programos 31.4 papunktyje nurodytus reikalavimus, Agentūra per 20 darbo dienų nuo visų reikiamų dokumentų pateikimo dienos priima sprendimą dėl asmens tvirtinimo aviacijos saugumo instruktoriumi arba ūkio subjekto nuotolinių priemonių aviacijos saugumo mokymams vykdyti patvirtinimo ir ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo sprendimo priėmimo dienos įtraukia instruktorių arba ūkio subjektą atitinkamai į Programos 26.1 arba 26.2 papunkčiuose nurodytą sąrašą, taip pat nurodo mokymo modulius, pagal kuriuos aviacijos saugumo instruktorius arba ūkio subjektas gali vykdyti aviacijos saugumo mokymus.

34. Aviacijos saugumo instruktorius ar ūkio subjektas, norintis vykdyti mokymus pagal papildomus ar kitus Programos 1 priede nurodytus mokymo modulius, pateikia Programos 30.1 ir 30.2 papunkčiuose nurodytus dokumentus ir duomenis, jeigu yra pasikeitusi tam tikra informacija, ir mokymų medžiagą, kaip tai numatyta Programos 30.4 papunktyje.

35. Agentūra, gavusi visus Programos 34 punkte nurodytus dokumentus ir medžiagą, juos įvertina ir sprendimą priima Programos 31–33 punktuose nustatyta tvarka.

36. Aviacijos saugumo instruktorius ir ūkio subjekto atsakingas už mokymus asmuo privalo nuolat domėtis tų aviacijos saugumo sričių, kurių mokymo paslaugas buvo patvirtintas teikti, naujovėmis ir, pasikeitus tos srities aviacijos saugumą reglamentuojančių teisės aktams, atnaujinti žinias Agentūros organizuojamuose arba su Agentūra suderintuose mokymuose.

37. Aviacijos saugumo instruktorius arba ūkio subjektas per 20 darbo dienų po Agentūros organizuotų mokymų arba išklauses su Agentūra suderintus mokymus, taip pat atnaujinus mokymų medžiagą savo iniciatyva pateikia Agentūrai atnaujintą mokymų medžiagą.

38. Aviacijos saugumo instruktoriui ar ūkio subjektui, pažeidusiam Programos 37 punkto reikalavimus, Agentūra kitą darbo dieną po Programos 37 punkte nustatyto termino pabaigos sustabdo teisę mokyti pagal tuos mokymo modulius, kurių medžiaga nebuvo atnaujinta, ir nustato 20 darbo dienų terminą, per kurį mokymų medžiaga turi būti atnaujinta. Apie teisės mokyti pagal atitinkamus (arba visus, jeigu turi būti atnaujinta visa mokymų medžiaga) mokymo modulius sustabdymą ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo sprendimo sustabdyti teisę mokyti pagal atitinkamus mokymo modulius priėmimo dienos paskelbiama Agentūros interneto svetainėje.

39. Jeigu per Programos 38 punkte nustatytą terminą aviacijos saugumo instruktorius arba ūkio subjektas, kuriam suteikta teisė vykdyti aviacijos saugumo mokymus nuotoliniu būdu, nepateikia Agentūrai atnaujintos mokymų medžiagos, Agentūra kitą darbo dieną po Programos 43 punkte nustatyto termino pabaigos panaikina aviacijos saugumo instruktoriaus arba ūkio subjekto teisę mokyti pagal atitinkamus (arba visus) mokymo modulius ir apie tai ne vėliau kaip kitą darbo dieną paskelbia Agentūros interneto svetainėje.

40. Aviacijos saugumo instruktorius ir ūkio subjektas, kuriems suteikta teisė vykdyti nuotolinius aviacijos saugumo mokymus, pasikeitus jų duomenims, kurie buvo vertinami suteikiant teisę vykdyti mokymus, privalo nedelsdami apie tai informuoti Agentūrą. Gavusi šiuos duomenis, Agentūra Programos 31–33 punktuose nustatyta tvarka įvertina, ar pasikeitimai nėra esminiai ir ar instruktorius arba ūkio subjektas gali toliau vykdyti aviacijos saugumo mokymus.

41. Apie bet kokią teisių vykdyti aviacijos saugumo mokymus apribojimą Agentūra per 5 darbo dienas informuoja aviacijos saugumo instruktorių arba ūkio subjektą ir nurodo sprendimo priėmimo priežastis ir apskundimo tvarką.

V SKYRIUS DARBUOTOJŲ ATESTAVIMAS

42. Darbuotojų atestavimą, vadovaudamasi Reglamento (ES) 2015/1998 priedo 11.3

papunkčio nuostatomis, vykdo Agentūra. Darbuotojų siuntimo atestuoti, prašymų nagrinėjimo, egzaminų laikymo, vertinimo ir atestavimo apskaitos tvarką nustato Agentūra.

43. Darbuotojų atestavimas susideda iš šių dalių:

43.1. teorijos egzamino;

43.2. praktikos egzamino (netaikoma Reglamento (ES) 2015/1998 priedo 11.2.3.1–11.2.3.4 papunkčiuose nurodytiems asmenims).

44. Reglamento (ES) 2015/1998 priedo 11.2.3.1–11.2.3.3 papunkčiuose nurodyti darbuotojai, kurie dirba su rentgeno spindulių įrenginiais, sprogmenų aptikimo sistemomis, išlaikę teorijos egzaminą, laiko vaizdų atpažinimo ir praktikos egzaminus.

45. Teorijos egzamino metu siekiama patikrinti atestuojamo darbuotojo teorines žinias, kurių jis turėjo įgyti aviacijos saugumo mokymų metu.

46. Praktikos egzamino metu tikrinamas darbuotojų praktinis gebėjimas taikyti aviacijos saugumo priemones, atsižvelgiant į jų vykdomas funkcijas.

47. Vaizdų atpažinimo egzamino metu darbuotojai turi žinoti, kaip draudžiami ir pavojingi daiktai, išvardyti Reglamento (ES) 2015/1998 priedo 6.0.2 papunktyje ir 4–C, 5–B priedėliuose, atrodo rentgeno spindulių, sprogmenų aptikimo sistemos įrangos monitoriuje (egzamino metu tikrinama, ar darbuotojas atpažįsta tik atitinkamos kategorijos draudžiamus ir pavojingus daiktus, kuriuos jam būtina žinoti vykdant savo funkcijas).

48. Agentūra apie atestavimo metu laikytų egzaminų rezultatus ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo egzamino laikymo dienos raštu informuoja įmones. Tais atvejais, kai įmonės turi prieigą prie elektroninės egzaminų sistemos, duomenys apie sistemoje pateikiamus egzaminų rezultatus atskirai neteikiami.

49. Jeigu darbuotojas atestavimo metu neišlaikė egzamino, pakartotinai jį perlaikyti gali ne anksčiau kaip po 5 darbo dienų nuo egzamino laikymo dienos.

50. Reglamento (ES) 2015/1998 priedo 11.3.1 papunkčio b ir c dalyse nurodytas pakartotinis atestavimas turi būti vykdomas ne rečiau kaip kas trejus metus.

51. Agentūra turi teisę panaikinti atestaciją, jeigu:

51.1. prieš vykdant atestavimą buvo pateikti neteisingi duomenys ar dokumentai;

51.2. asmuo nesilaikė teisės aktų nustatytų aviacijos saugumo reikalavimų;

51.3. asmens žinios neatnaujinamos periodiniuose mokymuose ir (arba) neatliekamas pakartotinis atestavimas, kaip tai numatyta Reglamento (ES) 2015/1998 priedo 11.2 ir 11.3 papunkčiuose.

52. Atlikdama tyrimą dėl aplinkybių, nurodytų Programos 51.2 ir 51.3 papunkčiuose, Agentūra turi teisę sustabdyti asmens, dėl kurio vykdomas tyrimas, atestaciją.

53. Sprendimą dėl atestacijos panaikinimo Agentūra turi priimti ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo Programos 51.1–51.3 papunkčiuose nurodytų aplinkybių paaiškėjimo dienos. Apie atestacijos sustabdymą, sustabdymo panaikinimą ar atestacijos panaikinimą Agentūra ne vėliau kaip per 5 darbo dienas raštu informuoja įmonės, kurioje šis darbuotojas dirba, vadovą ir nurodo sprendimo priėmimo priežastis ir apskundimo tvarką.

VI SKYRIUS

ASMENS DUOMENŲ TVARKYMAS

54. Vykdamas Programos nuostatas, asmens duomenys yra tvarkomi vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL 2016 L 119, p. 1) (toliau – Reglamentas (ES) 2016/679), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais asmens duomenų tvarkymą ir privatumo apsaugą.

55. Asmens duomenys tretiesiems asmenims gali būti teikiami tik esant Reglamento (ES) 2016/679 6 straipsnyje nustatytoms asmens duomenų tvarkymo teisėtumo sąlygoms pagal asmens

prašymą, kuriame turi būti nurodytas asmens duomenų naudojimo tikslas, teikimo ir gavimo teisinis pagrindas ir prašomų pateikti asmens duomenų apimtis.

56. Programos nustatyta tvarka pateikti dokumentai ir (arba) jų kopijos, iš registrų ar valstybės informacinių sistemų gauta informacija, atestavimo egzaminų testai ir protokolai saugomi atitinkamai įmonėse ar Agentūroje vadovaujantis Lietuvos vyriausiojo archyvaro tvirtinama Bendrųjų dokumentų saugojimo terminų rodykle. Pasibaigus saugojimo terminui, dokumentai ir (arba) jų kopijos sunaikinami vadovaujantis Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo ir Lietuvos vyriausiojo archyvaro tvirtinamų Dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisyklių nustatyta tvarka.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

57. Kompetencija, kurią asmuo įgyja aviacijos saugumo instruktoriaus vykdytų mokymų ir nuotolinių mokymų, patvirtintų Europos Sąjungos valstybės narės atitinkamos institucijos, metu, pripažįstama Lietuvos Respublikoje, kai oro uosto valdytojui, oro vežėjui ir subjektui ar Agentūrai pateikiami dokumentai, kuriais įrodoma, kad mokymų metu asmuo įgijo gebėjimus ir žinias, kaip tai numatyta Reglamento (ES) 2015/1998 priedo 11.2 dalyje.

58. Agentūros sprendimai, priimti Programoje nustatytais atvejais, gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo arba Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

AVIACIJOS SAUGUMO MOKYMO MODULIAI

Modulio numeris	Modulio pavadinimas ir temos	Minimali trukmė
1.	Aviacijos saugumo tikslai ir uždaviniai 1.1. Aviacijos saugumo tikslai. 1.2. Aviacijos saugumo uždaviniai.	10 min.
2.	Ankstesnė neteisėta veika, susijusi su civiline aviacija, teroristiniai išpuoliai ir esamos grėsmės 2.1. Neteisėtos veikos, susijusios su civiline aviacija, klasifikacija. 2.2. Ankstesnės neteisėtos veikos, susijusios su civiline aviacija, atvejai (teroristiniai išpuoliai). 2.3. Esamos grėsmės, asmenys ir asmenų grupės, galinčios kelti grėsmę civilinei aviacijai. 2.4. Civilinės aviacijos patrauklumo teroristinėms grupuotėms priežastys.	30 min.
3.	Aviacijos saugumo teisinė sistema ir organizavimas 3.1. Tarptautinės organizacijos, reguliuojančios aviacijos saugumą, ir jų leidžiami pagrindiniai teisės aktai, reglamentuojantys aviacijos saugumą: 3.1.1. Tarptautinė civilinės aviacijos organizacija (ICAO); 3.1.2. Europos Sąjungos institucijos; 3.1.3. Europos civilinės aviacijos konferencija (ECAC). 3.2. Aviacijos saugumo organizavimas Lietuvoje ir Lietuvos Respublikos teisės aktai: 3.2.1. Nacionalinė civilinės aviacijos saugumo komisija; 3.2.2. Transporto kompetencijų agentūra; 3.2.3. Lietuvos Respublikos teisės aktai, reglamentuojantys aviacijos saugumą; 3.3. Oro uostų, oro vežėjų ir subjektų bei jų saugumo kontrolę vykdančių asmenų pareigos ir atsakomybė.	20 min.
4.	Oro uosto patekimo kontrolės sistema 4.1. Patekimo kontrolės tikslas. 4.2. Teisės aktų reikalavimai, taikomi patekimo kontrolei: 4.2.1. oro uosto zonos; 4.2.2. patekimo kontrolės užtikrinimo priemonės; 4.2.3. patekimo kontrolės procedūros patenkant į skirtingas oro uosto zonas; 4.2.4. oro uosto leidimų tipai. 4.3. Kontrolinės konfigūracija ir bendras supažindinimas su patikrinimo procesu.	30 min.
5.	Oro uosto vykdoma patekimo kontrolė, stebėjimas ir patruliavimas 5.1. Stebėjimo ir patruliavimo tikslas, pagrindiniai veiksmingo patruliavimo elementai. 5.2. Patekimo kontrolę, stebėjimą ir patruliavimą oro uoste vykdančių asmenų pareigos: 5.2.1. leidimų tikrinimo tvarka;	1 val.

Modulio numeris	Modulio pavadinimas ir temos	Minimali trukmė
	5.2.2. asmenų sustabdymo tapatybei patikrinti procedūros ir aplinkybės, kuriomis asmenys turėtų būti stabdomi tapatybei patikrinti; 5.2.3. išimtys, taikomos patekimo kontrolei. 5.3. Bendravimo įgūdžiai, reakcija į kultūrinius skirtumus, elgesys su potencialiai pavojingais asmenimis. 5.4. Taikomų patekimo kontrolės, stebėjimo ir patruliavimo metodų galimybės ir trūkumai.	
6.	Oro navigacijos paslaugas teikiančios įmonės patekimo kontrolė 6.1. Patekimo kontrolės tikslas. 6.2. Teisės aktų reikalavimai, taikomi patekimo kontrolei: 6.2.1. nustatytos zonos; 6.2.2. patekimo kontrolės užtikrinimo priemonės. 6.3. Leidimų tipai. 6.4. Veiksmai, jei pastebimi įtartini asmenys.	30 min.
7.	Bendras supažindinimas su draudžiamais daiktais 7.1. Draudžiamų daiktų sąrašas. 7.2. Veiksmai aptikus draudžiamą ar įtarimą keliantį daiktą oro uosto riboto patekimo zonoje.	20 min.
8.	Veiksmai kilus incidentams 8.1. Veiksmai pastebėjus įtartinį asmenį. 8.2. Veiksmai gavus pranešimą apie padėtus sprogmenis.	30 min.
9.	Pranešimų tvarka 9.1. Naudojamos ryšio priemonės, šaukiniai, ryšio palaikymo taisyklės. 9.2. Pranešimų ir ataskaitų formos ir turinys.	10 min.
10.	Keleivių, asmenų, rankinio bagažo, nešamų daiktų ir oro vežėjo pašto ir medžiagų, kurie gabenami kaip rankinis bagažas, saugumas 10.1. Teisės aktai, reglamentuojantys keleivių, asmenų, rankinio bagažo ir nešamų daiktų saugumą. 10.2. Bendravimo įgūdžiai, reakcija į kultūrinius skirtumus, elgesys su potencialiai pavojingais asmenimis. 10.3. Specialios saugumo procedūros ir išimtys ir atvejai, kada netaikomas aviacijos saugumo patikrinimas. 10.4. Draudžiamų daiktų slėpimo ant asmens būdai (vietos), draudžiamų daiktų slėpimo atvejai, įvykę praeityje. 10.5. Asmenų tikrinimo metodai. 10.6. Asmenų tikrinimas rankomis, tikrinimo rankomis galimybės ir trūkumai. 10.7. Vizualinis asmenų tikrinimas, vizualinio tikrinimo galimybės ir trūkumai. 10.8. Asmenų tikrinimas naudojant stacionarią metalo aptikimo įrangą, jos naudojimo galimybės ir trūkumai. 10.9. Asmenų tikrinimas naudojant rankinį metalo ieškiklį, jo naudojimo galimybės ir trūkumai. 10.10. Veiksmai asmens tikrinimo metu aptikus draudžiamą daiktą. 10.11. Draudžiamų daiktų slėpimo rankiniame bagaže ir nešamuose daiktuose būdai (vietos), draudžiamų daiktų slėpimo atvejai, įvykę	5 val.

Modulio numeris	Modulio pavadinimas ir temos	Minimali trukmė
	praeityje. 10.12. Rankinio bagažo ir nešamų daiktų tikrinimo metodai. 10.13. Rankinio bagažo ir nešamų daiktų tikrinimas rankomis, tikrinimo rankomis galimybės ir trūkumai. 10.14. Veiksmai rankinio bagažo ir nešamų daiktų tikrinimo metu aptikus draudžiamą daiktą.	
11.	Krovinių skyriaus bagažo ir oro vežėjo pašto ir medžiagų, kurie gabenami kaip krovinių skyriaus bagažas, saugumas 11.1. Teisės aktai, reglamentuojantys krovinių skyriaus bagažo saugumą. 11.2. Specialios saugumo procedūros ir išimtys ir atvejai, kada netaikomas aviacijos saugumo patikrinimas. 11.3. Krovinių skyriaus bagaže draudžiami daiktai. 11.4. Draudžiamų daiktų slėpimo būdai (vietos) krovinių skyriaus bagaže, draudžiamų daiktų slėpimo atvejai, įvykę praeityje. 11.5. Krovinių skyriaus bagažo tikrinimo metodai. 11.6. Krovinių skyriaus bagažo tikrinimas rankomis, tikrinimo rankomis galimybės ir trūkumai. 11.7. Veiksmai krovinių skyriaus bagažo tikrinimo metu aptikus draudžiamą daiktą. 11.8. Krovinių skyriaus bagažo apsaugos reikalavimai.	3 val.
12.	Bendras mokymas apie tikrinimą rentgeno įrenginiais ir sprogmenų aptikimo sistemomis 12.1. Darbai su rentgeno spindulių įrenginiais ir sprogmenų aptikimo sistemomis taikomi sveikatos ir saugos reikalavimai. 12.2. Rentgeno spindulių įrenginių ir sprogmenų aptikimo sistemų veikimo principai. 12.3. Testavimo procedūros, įrangos tinkamumo naudoti nustatymas. 12.4. Rentgeno įrangos ir sprogmenų aptikimo sistemų galimybės ir trūkumai. 12.5. Rentgeno įrangos ir sprogmenų aptikimo sistemų projektuojamų vaizdų (daiktų, skirtingų medžiagų ir pan.) atpažinimas.	50 min.
13.	Bagažo tikrinimo rentgeno įrenginiais ir sprogmenų aptikimo sistemomis specifiika 13.1. Rankinio bagažo tikrinimas. 13.2. Bagažo skyriaus bagažo tikrinimas.	15 min.
14.	Tikrinimas mažo kiekio sprogmenų ieškikliais 14.1. Mažo kiekio sprogmenų ieškiklio veikimo principai. 14.2. Įrangos naudojimo procedūros. 14.3. Mažo kiekio sprogmenų ieškiklio galimybės ir trūkumai.	30 min.
15.	Krovinių ir pašto bei oro vežėjo pašto ir medžiagų, kurie gabenami kaip kroviniai, saugumas 15.1. Krovinių ir pašto gabenamų oru pažeidžiamumą nulemiantys veiksniai. 15.2. Reguluojamojo subjekto atsakomybė ir pareigos. 15.3. Draudžiami daiktai: 15.3.1. kroviniuose ir pašte draudžiami daiktai, pagrindiniai sprogstamųjų	4 val.

Modulio numeris	Modulio pavadinimas ir temos	Minimali trukmė
	<p>ir padegamųjų įtaisų komponentai;</p> <p>15.3.2. draudžiamų daiktų slėpimo būdai kroviniuose, draudžiamų daiktų slėpimo atvejai, įvykę praeityje.</p> <p>15.4. Krovinių priėmimas, išimtys, kada netaikomas aviacijos saugumo patikrinimas (reguliuojamų subjektų, žinomų ir patikimų siuntėjų siuntų, transferinių siuntų tikrinimas, oro vežėjo pašto ir medžiagų, kurie gabenami kaip kroviny, saugumo priemonės ir kt.).</p> <p>15.5. Krovinių ir pašto tikrinimo metodai ir specialios tikrinimo procedūros (pvz., didesnės rizikos kroviniai ir kt.).</p> <p>15.6. Tikrinimas rankomis, tikrinimo rankomis galimybės ir trūkumai.</p> <p>15.7. Vizualinis tikrinimas, vizualinio tikrinimo galimybės ir trūkumai.</p> <p>15.8. Veiksmai krovinio ir pašto tikrinimo metu aptikus draudžiamą daiktą.</p> <p>15.9. Krovinių, kuriuos galima gabenti tik krovininiais orlaiviais (paštą tikrinantys darbuotojai mokomi saugumo reikalavimų paštui, kurį galima gabenti tik pašto orlaiviais), saugumo reikalavimai.</p> <p>15.10. Siuntų dokumentų (saugumo sertifikatų ar pan.) pildymo tikslas ir jų pildymas.</p>	
16.	<p>Krovinių tvarkymo, išskyrus tikrinimą, reikalavimai</p> <p>16.1. Teisės aktai, reglamentuojantys krovinių ir pašto saugumą.</p> <p>16.2. Patikrintų krovinių ir pašto apsaugos reikalavimai.</p> <p>16.3. Patikrintų krovinių ir pašto vežimo reikalavimai.</p>	45 min.
17.	<p>Oro uosto atsargų saugumas</p> <p>17.1. Draudžiamų daiktų slėpimo būdai (vietos), draudžiamų daiktų slėpimo oro uosto atsargose atvejai, įvykę praeityje.</p> <p>17.2. Oro uosto atsargų priėmimas, išimtys, kada netaikomas aviacijos saugumo patikrinimas (žinomi oro uosto atsargų tiekėjai ir kt.).</p> <p>17.3. Oro uosto atsargų tikrinimo metodai.</p> <p>17.4. Tikrinimas rankomis, tikrinimo rankomis galimybės ir trūkumai.</p> <p>17.5. Vizualinis tikrinimas, vizualinio tikrinimo galimybės ir trūkumai.</p> <p>17.6. Veiksmai oro uosto atsargų tikrinimo metu aptikus draudžiamą daiktą.</p>	4 val.
18.	<p>Oro uosto atsargų tvarkymo, išskyrus tikrinimą, reikalavimai</p> <p>18.1. Teisės aktai, reglamentuojantys oro uosto atsargų saugumą.</p> <p>18.2. Patikrintų oro uosto atsargų apsaugos reikalavimai.</p> <p>18.3. Patikrintų oro uosto atsargų vežimo reikalavimai.</p>	45 min.
19.	<p>Orlaivio atsargų saugumas</p> <p>19.1. Draudžiamų daiktų slėpimo būdai (vietos), draudžiamų daiktų slėpimo atvejų pavyzdžiai.</p> <p>19.2. Orlaivio atsargų priėmimas, išimtys, kada netaikomas aviacijos saugumo patikrinimas (reguliuojami, žinomi oro uosto atsargų tiekėjai ir kt.).</p> <p>19.3. Orlaivio atsargų tikrinimo metodai.</p> <p>19.4. Tikrinimas rankomis, tikrinimo rankomis galimybės ir trūkumai.</p> <p>19.5. Vizualinis tikrinimas, vizualinio tikrinimo galimybės ir trūkumai.</p> <p>19.6. Veiksmai orlaivio atsargų tikrinimo metu aptikus draudžiamą</p>	4 val.

Modulio numeris	Modulio pavadinimas ir temos	Minimali trukmė
	daiktą.	
20.	<p>Orlaivio atsargų tvarkymo, išskyrus tikrinimą, reikalavimai</p> <p>20.1. Teisės aktai, reglamentuojantys orlaivio atsargų saugumą.</p> <p>20.2. Patikrintų orlaivio atsargų apsaugos reikalavimai.</p> <p>20.3. Patikrintų orlaivio atsargų vežimo reikalavimai.</p>	45 min.
21.	<p>Transporto priemonių tikrinimas</p> <p>21.1. Teisės aktai, reglamentuojantys transporto priemonių tikrinimą.</p> <p>21.2. Draudžiamų daiktų slėpimo būdai (vietos), draudžiamų daiktų slėpimo transporto priemonėse atvejai, įvykę praeityje.</p> <p>21.3. Transporto priemonių tikrinimo sąlygos patenkant į skirtingas oro uosto saugumo zonas, specialios saugumo procedūros ir išimtys, kada netaikomas aviacijos saugumo patikrinimas.</p> <p>21.4. Transporto priemonės tikrinamos vietos ir jų parinkimo tikrinimui būdai.</p> <p>21.5. Transporto priemonių tikrinimo metodai.</p> <p>21.6. Tikrinimas rankomis, tikrinimo rankomis galimybės ir trūkumai.</p> <p>21.7. Vizualinis tikrinimas, vizualinio tikrinimo galimybės ir trūkumai.</p> <p>21.8. Veiksmai transporto tikrinimo metu aptikus draudžiamą daiktą.</p> <p>21.9. Patikrintos transporto priemonės apsaugos reikalavimai.</p>	3 val.
22.	<p>Bagažo priklausomybės nustatymas</p> <p>22.1. Bagažo priklausomybės keleiviams nustatymo teisiniai reikalavimai ir būdai.</p> <p>22.2. Oro vežėjo medžiagų, naudojamų aptarnaujant keleivius ir tvarkant bagažą, apsaugos reikalavimai.</p> <p>22.3. Naudojamos įrangos arba taikomų metodų galimybės ir trūkumai.</p>	30 min.
23.	<p>Orlaivio saugumo nuodugnus patikrinimas</p> <p>23.1. Teisės aktai, reglamentuojantys orlaivio saugumo nuodugnų patikrinimą.</p> <p>23.2. Draudžiamų daiktų slėpimo būdai, draudžiamų daiktų slėpimo orlaiviuose atvejai, įvykę praeityje.</p> <p>23.3. Orlaivio tipo konfigūracija (tikrinamos vietos).</p> <p>23.4. Atvejai, kuriais turi būti atliekamas orlaivio saugumo nuodugnus patikrinimas.</p> <p>23.5. Orlaivio saugumo nuodugnaus patikrinimo metodai.</p> <p>23.6. Tikrinimas rankomis, tikrinimo rankomis galimybės ir trūkumai.</p> <p>23.7. Vizualinis tikrinimas, vizualinio tikrinimo galimybės ir trūkumai.</p> <p>23.8. Veiksmai orlaivio tikrinimo metu aptikus draudžiamą daiktą.</p>	2 val.
24.	<p>Orlaivio apsaugos reikalavimai</p> <p>24.1. Teisės aktai, reglamentuojantys orlaivio apsaugą.</p> <p>24.2. Orlaivio apsaugos metodai ir priemonės.</p> <p>24.3. Naudojamų priemonių arba taikomų metodų galimybės ir trūkumai.</p> <p>24.4. Asmenų sustabdymo tapatybei patikrinti procedūros ir aplinkybės, kuriomis asmenys turėtų būti stabdomi tapatybei patikrinti.</p>	30 min.
25.	<p>Saugumo procedūros, taikomos siekiant apsaugoti orlaivį ir keleivius</p> <p>25.1. Pagrindiniai savigynos principai orlaivyje:</p> <p>25.1.1. baimės kontrolė;</p>	2 val.

Modulio numeris	Modulio pavadinimas ir temos	Minimali trukmė
	25.1.2. nemirtinų saugumo priemonių panaudojimas; 25.1.3. elgesys su potencialiai pavojingais ir nepaklusniais keleiviais. 25.2. Įgulos bendravimas ir koordinavimas per užrakintas pilotų kabinos duris. 25.3. Veiksmai orlaivio užgrobimo atveju. 25.4. Veiksmai įkaitų paėmimo atveju (ore ir ant žemės). 25.5. Veiksmai gavus pranešimą apie orlaivyje padėtą draudžiamą daiktą. 25.6. Veiksmai orlaivyje aptikus draudžiamą daiktą.	
26.	Vadovavimas darbuotojams 26.1. Vadovavimo užduotys. 26.2. Konfliktų sprendimas. 26.3. Vidaus, nacionalinė, ES, ECAC ir ICAO vykdoma aviacijos saugumo kokybės kontrolė. 26.4. Darbuotojų mokymas darbo vietoje ir jų motyvavimas. 26.5. Naudojamos saugumo įrangos arba taikomų patikrinimo metodų galimybės ir trūkumai.	4 val.
27.	Žmogaus elgesio ir reagavimo įtaka aviacijos saugumo veiksmingumui	30 min.
28.	Krizės valdymas 28.1. Pagrindiniai krizės valdymo principai: 28.1.1. derybos su įkaitų paėmėjais; 28.1.2. krizės valdymo struktūra; 28.1.3. incidento valdymas. 28.2. Krizės kontrolė: 28.2.1. skirtingi krizės etapai; 28.2.2. pagrindinės strategijos kiekvienu etapu: 28.2.2.1. sustabdymas; 28.2.2.2. izoliacija; 28.2.2.3. pasirengimas; 28.2.3. krizės valdymo ir kontrolės pratybų principai. 28.3. Krizės valdymo planas: 28.3.1. krizės valdymo plano pagrindiniai elementai; 28.3.2. krizės valdymo plano rengimas; 28.3.3. krizės valdymo plano priežiūra ir peržiūrėjimas. 28.4. Reikalaujami valdymo ir kontrolės centrai: 28.4.1. Nacionalinis koordinavimo ir kontrolės centras; 28.4.2. incidentų kontrolės centras; 28.4.3. perdavimo kontrolės taškas. 28.5. Oro uosto krizės valdymo pratybos: 28.5.1. pratybų tikslai ir uždaviniai; 28.5.2. pratybų planavimas; 28.5.3. pratybų instrukcijos; 28.5.4. organizavimas; 28.5.5. pratybų vykdymas; 28.5.6. vertinimas.	8 val.
29.	Nacionalinės civilinės aviacijos saugumo programos ir saugumo	16 val.

Modulio numeris	Modulio pavadinimas ir temos	Minimali trukmė
	<p>kontrolės programos kontrolės vykdymas</p> <p>29.1. Standartinės Nacionalinės kokybės kontrolės programos įgyvendinimo priemonės.</p> <p>29.2. Nacionalinės kokybės kontrolės programos sąvokos ir turinys.</p> <p>29.3. Pasirengimas auditui / tikrinimui.</p> <p>29.4. Auditų / tikrinimų metodika ir technika.</p> <p>29.5. Auditorių / inspektorių pareigos.</p> <p>29.6. Auditų / tikrinimų metu rastų trūkumų pristatymas.</p> <p>29.7. Informacijos rinkimo procedūros ir technologija, stebėjimas, dokumentų tikrinimas ir ataskaitų rengimas.</p>	

saugumo

Nacionalinės civilinės aviacijos

mokymo programos
2 priedas

AVIACIJOS SAUGUMO MOKYMO REIKALAVIMAI ATITINKAMŲ KATEGORIJŲ DARBUOTOJAMS

I SKYRIUS

KELEIVIUS, ASMENIS, RANKINĮ BAGAŽĄ IR NEŠAMUS DAIKTUS TIKRINANČIŲ ASMENŲ MOKYMAS

1. Šis kursas skirtas keleivius, asmenis, rankinį bagažą, nešamus daiktus ir oro vežėjo medžiagas ir paštą, kurie gabenami kaip rankinis bagažas, tikrinantiems asmenims.
2. Šio kurso metu dėstomi moduliai: 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10 ir 27.
3. Asmenys, kurie dirbdami naudojami rentgeno įranga arba sprogmenų aptikimo sistemomis, papildomai mokomi pagal 12 ir 13 modulius; mažo kiekio sprogmenų ieškikliais – pagal 15 modulį.
4. Praktikos trukmė su instruktoriumi – 1 valanda; praktika darbo vietoje su atestuoto šiai funkcijai vykdyti asmens priežiūra – 40 valandų.
5. Šio kurso kartojimo trukmė – ne mažiau kaip 5 valandos.

II SKYRIUS

KROVINIŲ SKYRIAUS BAGAŽĄ TIKRINANČIŲ ASMENŲ MOKYMAS

6. Šis kursas skirtas krovinių skyriaus bagažą ir oro vežėjo medžiagas ir paštą, kurie gabenami kaip krovinių skyriaus bagažas, tikrinantiems asmenims.
7. Šio kurso metu dėstomi moduliai: 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 11 ir 27.
8. Asmenys, kurie dirbdami naudojami rentgeno įranga arba sprogmenų aptikimo sistemomis, papildomai mokomi pagal 12 ir 13 modulius; mažo kiekio sprogmenų ieškikliais – pagal 14 modulį.
9. Praktikos trukmė su instruktoriumi – 1 valanda; praktika darbo vietoje su atestuoto šiai funkcijai vykdyti asmens priežiūra – 40 valandų.
10. Šio kurso kartojimo trukmė – ne mažiau kaip 4 valandos.

III SKYRIUS

KROVINIUS IR PAŠTĄ TIKRINANČIŲ ASMENŲ MOKYMAS

11. Šis kursas skirtas krovinius ir paštą bei oro vežėjo medžiagas ir paštą, kurie gabenami kaip krovinius, tikrinantiems asmenims.
12. Šio kurso metu dėstomi moduliai: 1, 2, 3, 7, 8, 9, 15, 16 ir 27.
13. Asmenys, kurie dirbdami naudojami rentgeno įranga arba sprogmenų aptikimo sistemomis, papildomai mokomi pagal 12 modulį; mažo kiekio sprogmenų ieškikliais – pagal 14 modulį.
14. Praktikos trukmė su instruktoriumi – 1 valanda; praktika darbo vietoje su atestuoto šiai funkcijai vykdyti asmens priežiūra – 40 valandų.
15. Šio kurso kartojimo trukmė – ne mažiau kaip 4 valandos.

IV SKYRIUS

KROVINIŲ IR PAŠTO SAUGUMO KONTROLĖ, IŠSKYRUS PATIKRINIMĄ, VYKLANČIŲ ASMENŲ MOKYMAS

16. Šis kursas skirtas krovinių ir pašto saugumo kontrolę, išskyrus patikrinimą, vykdančioms asmenims.
17. Šio kurso metu dėstomi moduliai: 1, 2, 3, 7, 8, 9 ir 15.
18. Praktikos trukmė su instruktoriumi – 1 valanda; praktika darbo vietoje su sėkmingai mokymus vykdyti šią funkciją užbaigusio asmens priežiūra – 8 valandos.
19. Šio kurso kartojimo trukmė – ne mažiau kaip 2 valandos.

V SKYRIUS

ORO UOSTO ATSARGAS TIKRINANČIŲ ASMENŲ MOKYMAS

20. Šis kursas skirtas oro uosto atsargas tikrinantiems asmenims.
21. Šio kurso metu dėstomi moduliai: 1, 2, 3, 7, 8, 9, 17, 18 ir 27.
22. Asmenys, kurie dirbdami naudojami rentgeno įranga arba sprogmenų aptikimo sistemomis, papildomai mokomi pagal 12 modulį; mažo kiekio sprogmenų ieškikliais – pagal 14 modulį.
23. Praktikos trukmė su instruktoriumi – 1 valanda, praktika darbo vietoje su atestuoto šiai funkcijai vykdyti asmens priežiūra – 40 valandų.
24. Šio kurso kartojimo trukmė – ne mažiau kaip 3 valandos.

VI SKYRIUS

ORO UOSTO ATSARGŲ SAUGUMO KONTROLĘ, IŠSKYRUS PATIKRINIMĄ, VYKLANČIŲ ASMENŲ MOKYMAS

25. Šis kursas skirtas oro uosto atsargų saugumo kontrolę, išskyrus patikrinimą, vykdančioms asmenims.
26. Šio kurso metu dėstomi moduliai: 1, 2, 3, 7, 8, 9 ir 18.
27. Praktikos trukmė su instruktoriumi – 1 valanda; praktika darbo vietoje su sėkmingai mokymus vykdyti šią funkciją užbaigusio asmens priežiūra – 8 valandos.
28. Šio kurso kartojimo trukmė – ne mažiau kaip 2 valandos.

VII SKYRIUS

ORLAIVIO ATSARGAS TIKRINANČIŲ ASMENŲ MOKYMAS

29. Šis kursas skirtas oro uosto atsargas tikrinantiems asmenims.
30. Šio kurso metu dėstomi moduliai: 1, 2, 3, 7, 8, 9, 19, 20 ir 27.
31. Asmenys, kurie dirbdami naudojami rentgeno įranga arba sprogmenų aptikimo sistemomis papildomai mokomi pagal 12 modulį; mažo kiekio sprogmenų ieškikliais – pagal 14 modulį.
32. Praktikos trukmė su instruktoriumi – 1 valanda, praktika darbo vietoje su atestuoto šiai funkcijai vykdyti asmens priežiūra – 40 valandų.
33. Šio kurso kartojimo trukmė – ne mažiau kaip 3 valandos.

VIII SKYRIUS

ORLAIVIO ATSARGŲ SAUGUMO KONTROLĘ, IŠSKYRUS PATIKRINIMĄ, VYKLANČIŲ ASMENŲ MOKYMAS

34. Šis kursas skirtas oro uosto atsargų saugumo kontrolę, išskyrus patikrinimą, vykdančioms asmenims.
35. Šio kurso metu dėstomi moduliai: 1, 2, 3, 7, 8, 9 ir 20.
36. Praktikos trukmė su instruktoriumi – 1 valanda; praktika darbo vietoje su sėkmingai mokymus vykdyti šią funkciją užbaigusio asmens priežiūra – 8 valandos.
37. Šio kurso kartojimo trukmė – ne mažiau kaip 2 valandos.

IX SKYRIUS
PATEKIMO KONTROLĘ ORO UOSTE VYKLANČIŲ, TAIP PAT PRIEŽIŪROS IR
PATRULIAVIMO FUNKCIJAS ATLIEKANČIŲ ASMENŲ MOKYMAS

38. Šis kursas skirtas patekimo kontrolę oro uoste vykdančioms, taip pat priežiūros ir patruliavimo funkcijas atliekantiems asmenims.

39. Šio kurso metu dėstomi moduliai: 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9 ir 27.

40. Praktikos trukmė su instruktoriumi – 1 valanda; praktika darbo vietoje su atestuoto šiai funkcijai vykdyti asmens priežiūra – 20 valandų.

41. Šio kurso kartojimo trukmė – ne mažiau kaip 2 valandos.

X SKYRIUS
TRANSPORTO PRIEMONES TIKRINANČIŲ ASMENŲ MOKYMAS

42. Šis kursas skirtas transporto priemonės tikrinantiems asmenims.

43. Šio kurso metu dėstomi moduliai: 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 21 ir 27.

44. Praktikos trukmė su instruktoriumi – 1 valanda; praktika darbo vietoje su atestuoto šiai funkcijai vykdyti asmens priežiūra – 24 valandos.

45. Šio kurso kartojimo trukmė – ne mažiau kaip 2 valandos.

XI SKYRIUS
UŽ BAGAŽO PRIKLAUSOMYBĖS NUSTATYMĄ ATSAKINGŲ ASMENŲ
MOKYMAS

46. Šis kursas skirtas už bagažo priklausomybės nustatymą atsakingiems asmenims.

47. Šio kurso metu dėstomi moduliai: 1, 2, 3, 7, 8, 9 ir 22.

48. Praktikos trukmė su instruktoriumi – 1 valanda; praktika darbo vietoje su sėkmingai mokymus vykdyti šią funkciją užbaigusio asmens priežiūra – 8 valandos.

49. Šio kurso kartojimo trukmė – ne mažiau kaip 2 valandos.

XII SKYRIUS
ORLAIVIO SAUGUMO NUODUGNŲ PATIKRINIMĄ ATLIEKANČIŲ ASMENŲ
MOKYMAS

50. Šis kursas skirtas orlaivio saugumo nuodugnų patikrinimą atliekantiems asmenims.

51. Šio kurso metu dėstomi moduliai: 1, 2, 3, 7, 8, 9 ir 23.

52. Praktikos trukmė su instruktoriumi – 1 valanda; praktika darbo vietoje su sėkmingai mokymus vykdyti šią funkciją užbaigusio asmens priežiūra – 8 valandos.

53. Šio kurso kartojimo trukmė – ne mažiau kaip 2 valandos.

XIII SKYRIUS
ORLAIVIO APSAUGĄ UŽTIKRINANČIŲ ASMENŲ MOKYMAS

54. Šis kursas skirtas orlaivio apsaugą užtikrinantiems asmenims.

55. Šio kurso metu dėstomi moduliai: 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9 ir 24.

56. Praktikos trukmė su instruktoriumi – 1 valanda; praktika darbo vietoje su sėkmingai mokymus vykdyti šią funkciją užbaigusio asmens priežiūra – 8 valandos.

57. Šio kurso kartojimo trukmė – ne mažiau kaip 1 valanda.

XIV SKYRIUS

ORO VEŽĖJO ORLAIVIO ĮGULOS NARIŲ MOKYMAS¹

58. Šis kursas skirtas oro vežėjo orlaivio įgulos nariams.
 59. Šio kurso metu dėstomi moduliai: 1, 2, 3, 7, 8, 9 ir 25.
 60. Praktikos trukmė su instruktoriumi – 1 valanda; praktika darbo vietoje su sėkmingai mokymus vykdyti šią funkciją užbaigusio asmens priežiūra – 8 valandos.
 61. Šio kurso kartojimo trukmė – ne mažiau kaip 1 valanda.

XV SKYRIUS

ASMENŲ (VIDURINĖS GRANDIES VADOVŲ), KURIE TIESIOGIAI VADOVAUJA SAUGUMO KONTROLĘ VYKDANTIEMS ASMENIMS, MOKYMAS

62. Šis kursas skirtas asmenims, kurie tiesiogiai vadovauja saugumo kontrolę vykdantiems asmenims.
 63. Šio kurso metu dėstomi 26 ir 27 moduliai ir tie moduliai, pagal kuriuos mokomi šiems asmenims tiesiogiai pavaldūs darbuotojai.
 64. Šio kurso kartojimo trukmė – ne mažiau kaip 3 valandos.

XVI SKYRIUS

AVIACIJOS SAUGUMO VADOVŲ MOKYMAS

65. Šis kursas skirtas įmonių aviacijos saugumo vadovams.
 66. Šio kurso metu dėstomi moduliai: 1, 2, 3, 7, 8, 9, 26 ir 27. Pagal 28 modulį papildomai mokomi oro uostų aviacijos saugumo vadovai.
 67. Kurso kartojimo trukmė – ne mažiau kaip 4 valandos.

XVII SKYRIUS

NACIONALINĘ CIVILINĖS AVIACIJOS SAUGUMO KOKYBĖS KONTROLĘ VYKDanČIŲ AUDITORIŲ MOKYMAS

68. Šis kursas skirtas nacionalinę civilinės aviacijos saugumo kokybės kontrolę vykdantiems auditoriams.
 69. Šio kurso metu dėstomas 29 modulis.

XVIII SKYRIUS

ASMENŲ, KURIEMS NELYDIMIEMS REIKIA PATEKTI Į RIBOTO PATEKIMO ZONĄ, MOKYMAS

70. Šis kursas skirtas asmenims, išskyrus keleivius, kuriems nelydimiems reikia patekti į oro uosto riboto patekimo zoną.
 71. Šio kurso metu dėstomi moduliai: 1, 2, 3, 4, 7, 8 ir 9.

XIX SKYRIUS

ORO NAVIGACIJOS PASLAUGAS TEIKIANČIOS ĮMONĖS SKRYDŽIŲ VADOVŲ IR ASMENŲ, KURIEMS REIKIA NELYDIMIEMS PATEKTI Į ŠIOS ĮMONĖS

¹ Be XIV skyriuje nurodytų mokymo modulių, orlaivio įgula kasmet pagal 2012 m. spalio 5 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 965/2012, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomi su orlaivių naudojimu skrydžiams susiję techniniai reikalavimai ir administracinės procedūros (OL 2012 L 296, p. 1), nuostatas baigia kartotinį praktinį mokymą orlaivyje arba atitinkamame mokymui skirtame įrenginyje.

KONTROLIUOJAMĄ TERITORIJĄ, MOKYMAS

72. Šis kursas skirtas oro navigacijos paslaugas teikiančioje įmonėje dirbantiems skrydžių vadovams ir asmenims, kuriems reikia nelydimiems patekti į šios įmonės kontroliuojamą teritoriją.

73. Šio kurso metu dėstomi moduliai: 1, 2, 3, 6, 8 ir 9.

74. Šio kurso kartojimo trukmė – ne mažiau kaip 1 valanda.

XX SKYRIUS BENDRAS PAŽINTINIS AVIACIJOS SAUGUMO MOKYMAS

75. Šis kursas skirtas asmenims, kurie gabena patikrintą paštą arba krovinius ar gali patekti prie orlaivio atsargų arba oro uosto atsargų.

76. Šio kurso metu dėstomi moduliai: 1, 2, 3, 8, 9.

77. Šio kurso kartojimo trukmė – ne mažiau kaip 1 valanda.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Įsakymas

Nr. [3-271](#), 2010-04-29, Žin., 2010, Nr. 53-2620 (2010-05-08), i. k. 1102210ISAK0003-271

Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2009 m. gegužės 4 d. įsakymo Nr. 3-193 "Dėl Nacionalinės civilinės aviacijos saugumo mokymo programos patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Įsakymas

Nr. [3-519](#), 2010-08-20, Žin., 2010, Nr. 101-5215 (2010-08-26), i. k. 1102210ISAK0003-519

Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2009 m. gegužės 4 d. įsakymo Nr. 3-193 "Dėl Nacionalinės civilinės aviacijos saugumo mokymo programos patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Įsakymas

Nr. [3-261](#), 2012-04-18, Žin., 2012, Nr. 48-2347 (2012-04-24), i. k. 1122210ISAK0003-261

Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2009 m. gegužės 4 d. įsakymo Nr. 3-193 "Dėl Nacionalinės civilinės aviacijos saugumo mokymo programos patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Įsakymas

Nr. [3-180](#), 2013-03-27, Žin., 2013, Nr. 34-1670 (2013-03-30), i. k. 1132210ISAK0003-180

Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2009 m. gegužės 4 d. įsakymo Nr. 3-193 "Dėl Nacionalinės civilinės aviacijos saugumo mokymo programos patvirtinimo" pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Įsakymas

Nr. [3-585](#), 2017-12-04, paskelbta TAR 2017-12-04, i. k. 2017-19407

Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2009 m. gegužės 4 d. įsakymo Nr. 3-193 „Dėl Nacionalinės civilinės aviacijos saugumo mokymo programos patvirtinimo“ pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Įsakymas

Nr. [3-62](#), 2018-02-09, paskelbta TAR 2018-02-09, i. k. 2018-02102

Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2009 m. gegužės 4 d. įsakymo Nr. 3-193 „Dėl Nacionalinės civilinės aviacijos saugumo mokymo programos patvirtinimo“ pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Įsakymas

Nr. [3-634](#), 2018-12-19, paskelbta TAR 2018-12-19, i. k. 2018-20769

Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2009 m. gegužės 4 d. įsakymo Nr. 3-193 „Dėl Nacionalinės civilinės aviacijos saugumo mokymo programos patvirtinimo“ pakeitimo

8.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Įsakymas

Nr. [3-5](#), 2019-01-03, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00058

Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2009 m. gegužės 4 d. įsakymo Nr. 3-193 „Dėl Nacionalinės civilinės aviacijos saugumo mokymo programos patvirtinimo“ pakeitimo

9.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Įsakymas

Nr. [3-80](#), 2020-02-13, paskelbta TAR 2020-02-13, i. k. 2020-03202

Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2009 m. gegužės 4 d. įsakymo Nr. 3-193 „Dėl Nacionalinės civilinės aviacijos saugumo mokymo programos patvirtinimo“ pakeitimo